

Sunuş

Doğa, tarih ve insan birbirinden bağımsız üç kavram değil; aynı coğrafyanın farklı zamanlarda yazılmış katmanlarıdır. Yerbilimleri ise bu katmanları okuyarak geçmişi anlamaya, bugünü yorumlamaya ve geleceğe ışık tutmaya çalışan disiplinlerin başında gelir. Mavi Gezegen'in bu sayısı da okurlarını dağlardan kültür yollarına, depremlerden yapay zekâya, arkeolojik mirastan hidrojeolojinin kurumsal tarihine uzanan zengin bir içerikle buluşturuyor.

Sayımızın ilk yazısında Sadettin Korkmaz, **“Türkiye’nin Alpleri: Kaçkar Dağları”** başlıklı makalesinde ülkemizin en etkileyici dağ sistemlerinden birini yalnızca jeomorfolojik özellikleriyle değil, doğal güzellikleri, biyolojik çeşitliliği ve doğa turizmi potansiyeliyle de ele alıyor. Ardından Hüseyin Sarı, **“Kültür ve Yürüyüş Rotaları”** başlıklı yazısında, tarih boyunca kullanılan yolların günümüzde sürdürülebilir turizm, kültürel mirasın korunması ve kırsal kalkınma açısından üstlendiği yeni rolü değerlendiriyor.

Bu sayımızda doğal afetler konusu iki farklı bakış açısıyla ele alınıyor. Oğuz Mülayim, **“Depremler Değil, Riskler Öldürür: 2023 Türkiye Afetinden Dersler”** başlıklı yazısında, 6 Şubat depremlerini yalnızca jeolojik bir olay olarak değil, afet yönetimi ve toplumsal sorumluluk ekseninde sorgularken; Alper Gürbüz ise **“Doğa Kaynaklı Afetler ve Toplumsal Farkındalık”** başlıklı makalesinde afetlerle mücadelede bilimsel bilginin yanında toplumun bilinç düzeyinin belirleyici önemini vurguluyor.

Kültürel miras bölümünde E. Deniz Oğuz-Kırca ve Volkan Demirciler, **“Kültürel Miras ve Tarımsal Peyzajın İzleri: Bozburun Yarımadası’nın Antik Terasları ve Pres Taşları”** başlıklı çalışmalarıyla, binlerce yıllık tarımsal üretim sistemlerinin günümüze ulaşan izlerini jeoarkeolojik bir bakış açısıyla değerlendirerek doğal çevre ile insan emeğinin ortak tarihini gözler önüne seriyor.

Teknolojinin hızla dönüştürdüğü günümüzde yerbilimlerinin geleceği de önemli tartışma başlıklarından biri hâline geliyor. Oğuz Mülayim’in **“Veri Çağında Jeoloji: Algoritmalar Jeologların Yerini Alabilir mi?”** başlıklı yazısı, yapay zekâ, büyük veri ve makine öğrenmesi uygulamalarının jeolojiye getirdiği yeni olanakları ele alırken, insan deneyiminin ve saha gözleminin vazgeçilmez değerini de sorguluyor.

“Tarihten Notlar” köşemizde ise Bahattin Murat Demir, Sami Ercan, Mustafa Aktan ve Harun Öztaşkın tarafından kaleme alınan **“Hidrojeolojinin Türkiye’de Kurumsallaşma Tarihinden Bazı Kesitler”** başlıklı çalışma yer alıyor. Makale, hidrojeolojinin ülkemizdeki kurumsallaşma sürecine ışık tutan belgeleri gün yüzüne çıkararak, mesleki belleğin korunmasına ve gelecek kuşaklara aktarılmasına önemli bir katkı sunuyor.

Bilimsel bilgi, ancak toplumla buluştuğu ölçüde gerçek değerini kazanır. Mavi Gezegen olarak amacımız; yerbilimlerini yalnızca uzmanların ilgi alanı olmaktan çıkarıp doğayı, tarihi ve yaşadığımız çevreyi anlamak isteyen herkes için erişilebilir kılmaktır. Bu sayımızın da hem meslektaşlarımız hem de tüm okurlarımız için yeni bakış açıları kazandıracağına inanıyor, keyifli okumalar diliyoruz.

Editör Kurulu